

คำวินิจฉัยของ นายสุธี สุทธิสมบุรณ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๓/๒๕๕๖

วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๖

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคไทยมหาชน

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยมหาชน เนื่องจากพรรคไทยมหาชนไม่ดำเนินการตามมาตรา ๒๕ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

นายทะเบียนพรรคการเมืองแจ้งว่าได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยมหาชนไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ จนกระทั่งครบกำหนด ๑๘๐ วัน ในวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ พรรคไทยมหาชนยังมิได้ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาตามมาตรา ๒๕ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

การดำเนินการของพรรคไทยมหาชนภายหลังจดแจ้งการจัดตั้งไว้ในทะเบียนพรรคการเมืองแล้ว คือ เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕ ได้แจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคไทยมหาชน จำนวน ๓ สาขา แต่ละสาขามีคณะกรรมการสาขาพรรค ๗ คน ที่อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ๑ สาขา ที่อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร ๑ สาขา และอำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี ๑ สาขา และเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ พรรคไทยมหาชนได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า นายประมวล บัชรลาออกจากตำแหน่งหัวหน้าพรรค ตั้งแต่วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ ซึ่งทำให้คณะกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งหมด ตามข้อบังคับพรรคไทยมหาชน พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๒๔ (๗) และนายทะเบียนได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวแล้ว

ศาลรัฐธรรมนูญได้ดำเนินการเพื่อให้พรรคไทยมหาชนชี้แจงข้อกล่าวหา และได้ส่งเอกสารให้นายอานวย นานอก รองหัวหน้าพรรค ปฏิบัติหน้าที่แทนหัวหน้าพรรคไทยมหาชนตามที่อยู่ที่แจ้งว่าเป็นที่ทำการพรรค ซึ่งปรากฏหลักฐานการตอบรับไปรษณีย์ลงทะเบียนว่า นายประมวล บัชรลา เป็นผู้รับเอกสารแทนผู้ถูกร้อง เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ และพรรคไทยมหาชนมิได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา แต่ประการใด

การเลิกหรือยุบพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้ (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และวรรคสองของมาตรา ๖๕ ให้อำนาจศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองได้เมื่อมีเหตุตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖๕ (๑) (๒) (๓) หรือ (๕)

สำหรับเงื่อนไขที่กำหนดให้พรรคการเมืองดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๙ คือ “ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา”

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าพรรคไทยมหาชนมิได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๙ จึงมีเหตุที่สมควรสั่งให้ยุบพรรคไทยมหาชนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง ได้

จึงวินิจฉัยให้ยุบพรรคไทยมหาชน

นายสุธี สุทธิสมบูรณ์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ